

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Київський національний торгово-економічний університет
Полтавський університет економіки і торгівлі
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника»
Луцький національний технічний університет
Ужгородський торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Волинський національний університет
імені Л. Українки**

**«РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ
В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»**

**Тези доповідей V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-
конференції**

**Мукачево
5 квітня 2022 р.**

УДК 640.4:332.135(043.2)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від 18 квітня 2022 року)

П 26

Реалії та перспективи розвитку індустрії гостинності в умовах інтеграційних процесів: тези доповідей V Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Мукачево: РВВ МДУ, 2022.- 59 с.

Відповідальний за випуск – доктор економічних наук, професор Мілашовська О.І.

У збірнику тез висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, представників підприємницьких структур на актуальні проблеми розвитку туристичної та готельно-ресторанної сфери України і світу. Тематика конференції охоплює дослідження особливостей туристичного та готельно-ресторанного бізнесу в сучасних умовах на рівні світової та національної економіки, регіонів та підприємств.

УДК 640.4:332.135(043.2)

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

© Мукачівський державний університет, 2022

ЗМІСТ

Секція 1. Готельно-ресторанний бізнес: сучасні тенденції та стратегії розвитку

Л.І.УДВОРГЕЛІ,Н.З.ПЕТРИШИН РОЗВИТОК СУЧАСНИХ ЕКО-ТЕНДЕНЦІЙ У ГОТЕЛЬНИХ ГОСПОДАРСТВАХ УКРАЇНИ	8
Т.В. КАПЛІНА, А.С. КАПЛІНА СТРАТЕГІЯ ІНТЕГРАЦІЇ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ	9
Н.І. КИРНІС, С.О. ДУДНИК КЕЙТЕРИНГ - АЛЬТЕРНАТИВНИЙ СПОСІБ ОРГАНІЗАЦІЇ ХАРЧУВАННЯ ШКОЛЯРІВ	12
О.С. МОСКВІЧОВА ПЕРЕТВОРЕННЯ ПРОСТОРУ ОБ'ЄКТІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ ШЛЯХОМ РЕВІТАЛІЗАЦІЇ	13
Л.І. МЕДВІДЬ, К.ІЙБЕР МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТУРИЗМУ ТА СФЕРИ ГОСТИННОСТІ	15
О.В. VOLODKO, N.V. ROGOVA PROSPECTS FOR THE INTRODUCTION OF SOCIAL INNOVATIONS IN THE HOTEL BUSINESS	17
Д.І. МОЛНАР-БАБЛЯ, Л.І. УДВОРГЕЛІ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПОСЛУГ, ЯК ОСНОВНИЙ ЧИННИК ПРИВАБЛИВОСТІ ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	19
Л.О. ПОЛОЖИШНИКОВА, Т.Ю. СУТКОВИЧ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ БАРНОЇ ІНДУСТРІЇ У 2021 РОЦІ	21
В.М. КЛАПЧУК ЗАКЛАДИ РОЗМІЩЕННЯ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ МІЖВОЄННОГО ПЕРІОДУ	22

Секція 2. Харчові технології в готельно-ресторанному бізнесі

М.З.ПАСКА, О.В.РАДЗИМОВСЬКА ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ РЕСТОРАННОГО ТУРИЗМУ У КОНТЕКСТІ СПОЖИВАННЯ ДЕЛІКАТЕСНОГО М'ЯСА РАВЛИКІВ	24
Л.П. КОРОЛЬ-БЕЗПАЛА, І.Ф. БЕЗПАЛИЙ ПОЖИВНІСТЬ АРАХІСУ СМАЖЕНОГО, ЯКИЙ ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ КОМПЛЕКСАХ КИЇВЩИНИ	25
О.П. ГРЕБЕЛЬНИК, Л.П. ЗАГОРУЙ СЕНСОРНИЙ АНАЛІЗ МЛИНЦІВ	27
ГОЛОВКО О.М. АНАЛІЗ СУТНОСТІ ХАРЧУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	29
В.М. НАДТОЧІЙ, Н.В. РОЛЬ АНАЛІЗ БЕЗГЛЮТЕНОВОЇ СИРОВИНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ	31
МОЛНАР-БАБЛЯ Д. І.,ЛУЖАНСЬКА Т.Ю. КРИЗОВЕ РЕАГУВАННЯ ТА НАЛАГОДЖЕННЯ РОБОТИ ЗАКЛАДІВ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ	33
Г.П. КАЛІНІНА, Т.І. ПАЛІЄНКО, О.В. СИДОРЕНКО РОЗШИРЕННЯ АСОРТИМЕНТУ МАЙОНЕЗНИХ СОУСІВ ПІДВИЩЕНОЇ БІОЛОГІЧНОЇ ЦІННОСТІ	35
О.М. ГОЛОВКО, І.О. ХАУСТОВА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОДУКЦІЇ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	37

Секція 3. Музейна педагогіка: проблеми, сьогодення, перспективи

Т.В.КУЧІНКА МУЗЕЙНА ПЕДАГОГІКА, ЯК КОМПЛЕКСНА МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ГАЛУЗЬ НАУКИ	39
М.В.ЧОРІЙ, ГОЛОВАЧКО В.В. УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ 2022 РОКУ	41
О.О. МАЛЕЦЬ, Н.Б. МАЛЕЦЬ РОЛЬ МУЗЕЄЗНАВЧОЇ СПАДЩИНИ ТИВОДАРА ЛЕГОЦЬКОГО У ВИВЧЕННІ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИХ ПАМ'ЯТОК КРАЮ	44

Секція 4. Музеєзнавство і пам'яткознавство: регіональні проблеми і напрямки розвитку

М.В.ЧОРІЙ, Д.ДАЦЕНКО ВЕЛИКЕ РУЙНІВНИЦТВО: КУЛЬТУРНІ ВТРАТИ	
--	--

2. Друзюк Ярослав. Фудхол, коворкінг та освітній центр: як змінюється завод «Арсенал». The Village. 2020. URL: <https://www.the-village.com.ua/village/city/city/294303-zavod-arsenal-kyiv-food-market-osvitoria-creative-states-molodist>
3. Миколаєнко Надя. (Напів)ревіталізовані: 4 приклади переосмислення індустріальних просторів в Україні. MistoSite. 2019. URL: <https://mistosite.org.ua/ru/articles/napivrevitalizovani-4-pryklady-pereosmyslennia-industrialnykh-prostoriv-v-ukraini>
4. Майданюк В.А. Композиція як засіб гармонізації формив архітектурі. Матеріали XI Всеукраїнської наукової конференції 21 листопада 2019 р.: Сучасна архітектурна освіта. Синтез мистецтв і гармонізація архітектурного простору. К.: КНУБА, 2020. С. 75-76.

УДК 338.482:338.483.13:392.72(043.2)

Л.І. МЕДВІДЬ

кандидат економічних наук

Мукачівський державний університет

м. Мукачево

К.ИЙБЕР

здобувач

Мукачівський державний університет

м. Мукачево

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТУРИЗМУ ТА СФЕРИ ГОСТИННОСТІ

Туризм – багатоаспектне соціально-економічне явище, взаємопов'язане з багатьма сферами суспільного життя, впливає на них, сприяє їхньому розвитку і вдосконаленню. Важливою є роль туризму в оздоровленні населення, зміцненні фізичних і психічних сил працівників та підвищенні продуктивності праці.

Для дослідження розвитку сфери туризму науковцями використовуються різноманітні методи. Розглянемо, систематизуємо та обґрунтуємо ті методи, які найбільш частіше використовуються для визначення ролі туризму в контексті розвитку сфери гостинності. З цієї позиції усі методи можна об'єднати у дві великі групи: загальнонаукові (або філософські) та конкретно-наукові (або спеціальні). Серед загальнонаукових методів найчастіше для використовують методи аналізу, синтезу, індукції, дедукції, спостереження, моделювання, порівняння та історичний. Конкретно-наукові методи представлені методами класифікації, таксонування, рейтингування, прогнозування, моніторингу та економіко-математичними, економіко-статистичними, графічним, табличним, соціологічними та індексними методами.

Метод аналізу є одним із найбільш поширених методів наукових досліджень, який дозволяє «розчленувати» об'єкт дослідження на структурні одиниці для комплексного розуміння закономірностей функціонування регіональних туристичних та готельно-ресторанних систем; асиметричності у розвитку, появи гострих протиріч просторової організації; формування регіональних послуг гостинності. Метод синтезу дозволяє узагальнити бачення системи як абсолютної цілості та сконцентрувати увагу на основному проблемному аспекті. У сукупності методи аналізу та синтезу можна застосувати для оцінки динаміки потоків у різних регіоні, для виявлення факторів, що впливають на визначення стратегічних пріоритетів, нових тенденцій у наданні туристичних та готельно-ресторанних послуг. Спостереження застосовується у дослідженні впливу сфери гостинності на розвиток регіону та вивчити поведінку суб'єктів діяльності та споживачів. Досить часто його використовують для збору інформації та визначення вподобань та мотивації споживачів тощо.

Зазначимо, що суттєву частину зведень про результати розвитку закладів сфери гостинності у регіоні одержують за допомогою статистичного спостереження, яке здійснюється через звітність суб'єктів туризму та готельно-ресторанного бізнесу, або за

допомогою спеціально проведених обстежень. Метод моделювання забезпечує вивчення властивостей об'єктів і пізнання реальних процесів на основі дослідження відповідних властивостей моделей. Завдяки побудові моделей розвитку сфери гостинності можна встановити їх соціально-економічну сутність; фактори та механізми підвищення ефективності їх функціонування; принципи та закономірності діяльності в економічному та соціальному середовищі регіону. Метод порівняння здебільшого застосовується в поєднанні з історичним, що дає змогу простежити історико-хорологічні закономірності розвитку підприємств гостинності, аспекти їх діяльності. Історичний метод застосовується для періодизації становлення туризму та сфери гостинності в світі й Україні.

Охарактеризуємо деякі із конкретно-наукових методів, які важливо використовувати при дослідженні розвитку туризму в регіоні у контексті забезпечення розвитку готельно-ресторанного бізнесу. Метод класифікації реалізує спосіб систематизованого представлення матеріалу, що стосується розвитку туризму регіону, регулювання діяльності підприємств готельно-ресторанного господарства. Метод таксонування (районування) широко використовується, так як реалізує системний підхід до поділу територій на зіставні території чи ієрархічно підпорядковані таксони, відображаючи процес районування, зонування території за виявленими закономірностями розвитку чи територіальними проблемами. Метод рейтингування базується на застосуванні методики комплексного аналізу та узагальнюючої оцінки діяльності підприємств, результатів провадження певних видів діяльності та їх ресурсного забезпечення тощо. Такий підхід дозволяє визначити еталонний об'єкт з метою запозичення досвіду регулювання, організаційно-інституційного та ресурсного забезпечення, соціального підприємництва, а також науково-обґрунтований індикатор раннього попередження кризи тощо.

Економіко-математичні методи застосовують для вибору найкращих, оптимальних варіантів у тих соціально-економічних умовах, що склалися в країні та світі, або заплановані. На основі побудованих математичних моделей із більшим ступенем вірогідності можна визначити стан ринку готельно-ресторанних послуг, перспективи їх розвитку, виявляти відповідні тенденції, або оцінювати взаємовпливи між умовами й результатами їх функціонування.

Метод моніторингу займає вагому нішу серед конкретно-наукових методів дослідження. Він широко застосовується при вивченні процесів та явищ, що стосуються розвитку туризму та готельно-ресторанного бізнесу у регіоні, зокрема, їх функціонування. Соціологічні методи дають змогу отримати необхідну інформацію про соціальні процеси, зокрема, інформацію стосовно мотивів, внутрішніх стимулів, інтересів і т.п. людей до подорожей та відпочинку. За допомогою соціологічних досліджень вивчаються поведінка й мотивації людей, що залучені до створення та реалізації продуктів туризму та готельно-ресторанного бізнесу. Отримані дані є важливою вихідною базою для побудови прогнозів і рекомендацій щодо формування політики просування туристичного продукту із залученням в процес обслуговування підприємств готельного та ресторанного бізнесу тощо.

Найчастіше серед матричних методів для дослідження розвитку туризму і готельно-ресторанного бізнесу та різноманітних аспектів їх функціонування використовується метод SWOT аналізу. Він придатний для з'ясування можливостей розвитку підприємств туризму та готельно-ресторанного бізнесу на певній території. Картографічний метод використовується для систематизації та узагальнення результатів дослідження у формі картографічних моделей, карт, картосхем. Метод візуалізує виявлені закономірності і форми територіального поширення, особливості освоєння та відображає територіальні диференціації структури сфер гостинності регіону, на основі чого можна окреслити особливості територіальної організації, здійснити соціальне районування його території.

Очевидно, що кожен зі згаданих методів дослідження розвитку туризму та готельно-ресторанного бізнесу в регіоні не є абсолютно самодостатнім. Комплексний підхід, що полягає у застосуванні низки методів у поєднанні, тут є обов'язковим. Лише за таких умов дослідження буде проведене якісно, а застосування різних методів дасть змогу перевірити окремі результати, додатково аргументувати їх, націлюючи в подальшому на прикладне їх використання. Дуже важливо, щоб методичний інструментарій дослідження розвитку туризму та готельно-ресторанного бізнесу регіону втілювався в комплексних наукових розробках, які б з глибоким сутнісним теоретико-методологічним обґрунтуванням визначили концептуальні підходи в його регулюванні та реалізації відповідної стратегії.

UDC 658.589:649.9

O.V. VOLODKO

Candidate of Technical Sciences

Associate Professor of the Department of Hotel and Restaurant and Resort Affairs
Ukoopspilka University "Poltava University of Economics and Trade"

Poltava

N.V. ROGOVA

Candidate of Technical Sciences

Associate Professor of the Department of Hotel and Restaurant and Resort Affairs
Ukoopspilka University "Poltava University of Economics and Trade"

Poltava

PROSPECTS FOR THE INTRODUCTION OF SOCIAL INNOVATIONS IN THE HOTEL BUSINESS

Whatever changes occur in society after the war with Russia: economic and infrastructure recovery, global changes in the labor market – the hotel and restaurant business, as an integral part of the national economy, will remain relevant, but will have new priorities and directions of development. One of the perspective areas that deserves the attention of hoteliers in the post-war period is the introduction of social innovations [1].

Problems and prospects for the development of social innovations are the subject of research by scientists from around the world. In Ukraine, such scientists as Heyets V.M., Golikov V.I., Dolne M.I., Zakharchenko V.I., Mikolovda V.P., Poida-Nosyk N.N., Prodius I.P., Revenko A.P., etc. were engaged in their influence on the economy. Studies of the essence and social component of the hotel business are presented in the works of Boyko M.V., Golovko O.M., Krul G.Ya., Malska M.P., Pointenteilo P.R., Sokol T.G. and other scientists. Scientists in their works emphasize that the sources of social innovation are changes in the external environment, social problems that are permanent in nature and which cannot be solved using traditional methods, as well as changes in the needs of society and its members. The unresolved social problems give impetus to the development of new means and norms in the social sphere. Thus, "helplines" were created and distributed, with the help of which anonymous psychological assistance is provided to people in stressful situations. Thus, social shelters for IDPs and temporarily displaced persons during hostilities and other social innovations arose.

One of the promising social innovations in the post-war hotel business, capable of solving the problem of accessibility of service for all customers without exception, may be the introduction of the "Concept of Universal Design" [2], which in different countries have long tried to introduce into all aspects of society, enshrining it legislatively. Universal design (design for all) or inclusive design is a strategy that requires both government members and city designers, architects, web designers, web developers, interior designers, business leaders to develop an understanding of the diversity of human characteristics and opportunities, as well as

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>